

bel

- 44 -

1983.10.24.

sb0063 méhes Lajos hazaérkezett Lengyelországból
sb0065 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0066 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: Kovács György
szerkesztették: Fehér Péter,
Oltványi Ottó,
Halasi György,
Izsák Erika.

- v é g e -

/mti/
gw
21.33

241083 1489

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. október 25.

bel

k e d d
-----

sb0001 4 150 mtib1001

több mint kétszáz nagyüzem adott 5.500 kilónál nagyobb mennyiségű búzát egy hektárról /1. rész/

183. október 25. - a buza termőterületet különböző módon érintette az idén az aszály, voltak olyan vidékek, amelyek viszonylag több csapadékot kaptak, másutt ellenben súlyos gondokat okozott a szárazság és befolyásolta a terméseredményeket is. mindent egybevetve azonban számos gazdaság kiemelkedő hozamokat ért el ebben az esztendőben -, ezt állapította meg a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium elemzése, amely az idej tapasztalatokat összegezte.

az adatok szerint az évszázad egyik legaszályosabb esztendejének számít az idej. az ország összefüggő nagyobb területein szinte heteken át hiányzott a csapadék-utánpótlás és ez visszavetette a növényeket a fejlődésben. a szárazság mindenekelőtt szolnok, csongrád, pest, bács-kiskun és békés megyéket érintette. ám még ezekben a megyékben is voltak olyan részek, ahol kisebb-nagyobb csapadék-utánpótlást kaptak a földek, ami éppen a legnehezebb időszakban segített a növényeken. hogy mennyire a csapadék mennyisége volt a legdöntőbb tényező az idej búzatermés alakulásában azt bizonyítja: a hektáronként 5.500 kilogrammos kiemelkedő termésátlagot elérő nagyüzemek több, mint kétharmada a dunántulról került ki, onnan, ahol kedvezőbb volt a csapadékátlag. ugyanakkor például szolnok megyében egyetlen termelőszövetkezet tudta csak elérni ezt a szintet, míg más években a terület arányának megfelelő számú gazdaság szerepelt innen a legjobbak között. hasonló a helyzet csongrád megyében is.

bel

- 2 -

1983.10.25.

az ideai buza termésátlagok között - a csapadékmennyiség és a talajadottság függvényében - rendkívül nagyok voltak a különbségek; hektáronként voltak 2000 kilogrammos eredmények, ám több gazdaság a 8000 kg-ot is elérte. azt, hogy a termelőkől lényegében független körülmények befolyásolták a termésátlagokat, jelzi: az aszály által leginkább sújtotta alföldi megyékben is hasonló volt a hektáronkénti kalászsám, mint a dunántúlon, vagyis a jobb termés alapja adott volt, tehát a kiesést egyértelműen a szárazság okozta, amelynek károsító hatása az apró buzaszemekben és az igen alacsony szemsúlyban jutott kifejezésre.

/folyt. köv./ er
00.10 251083 2204

--

sb0002 4 150 mtib1002

több mint kétszáz nagyüzem ... /2. rész/

az adatok szerint ebben az esztendőben hektáronként 5500 kg felett adott búzát 210 gazdaság, szemben az elmúlt évi 125-tel - amikor pedig kedvezőbbek voltak a természetés „külső” feltételei - vagy 1981-ben - amikor „csak” 63 gazdaság teljesített ilyen szinten. 5500 és 6000 kg között 128 termelő teljesített, 6000 és 6500 kg között 62-en. hektáronként 6.500 felett pedig 20 mezőgazdasági nagyüzem takarított be gabonát ebben az esztendőben.

a szakemberek megegyeznek abban, hogy a kánikula és a szárazság a gazdaságok kényelmeskedése esetén lényegesen nagyobb kiesést okozott volna. az üzemek azonban gyors és szinte időkiesés nélküli aratással mérsékeltek a nehézségeket. a termelők között ritka jó együttműködés alakult ki, kölcsön adták egymásnak gépeiket, egyeztetették programjaikat. az iparral is szorosan együttműködtek, segítette a termelőket a veszteségek mérséklésében az is, hogy az őszi előkészítő munkákat időben és jó minőségben végezték el, s hogy vegyelemzésekkel határozták meg a műtrágya összetételét és a területre kiszórt talajerő-pótló anyag optimális mennyiségét is.

/mti/
jf/ig/er hgy
00.11 251083 1170

--

bel

- 3 -

1983.10.25.

sb0003 4 130 mtib1003

szakfelügyelők tapasztalatai a fővárosban /1. rész/

1983. október 25. - sok gondot okoz a xv. kerületi oktatási intézmények matematika oktatásában a szakos tanárok gyakori cserélődése - állapították meg a fővárosi pedagógiai intézet szakfelügyelői a közelmúltban tartott vizsgálataik során. a palotai általános iskolákban a tanárok és a diákok eredményes munkájához elegendő segédeszköz áll rendelkezésre, ám ezeket több intézményben nem használják megfelelően. a városrészben csupán hat matematika szakkör és öt középiskolára előkészítő tanfolyam működik. mivel a palotai iskolákban is sok a pályakezdő tanító, tanár, a szakfelügyelők nagy gondot fordítottak arra, hogy szakmai, módszertani utmutatásokkal segítsék a még kevés pedagógiai tapasztalattal rendelkező fiatalok munkáját.

a napokban összegezte az elmúlt években fővárosszerte végzett vizsgálatainak tapasztalatait az ének szakfelügyelő. ezek szerint a iv., a xiii., a xvii. és a xxi. kerületi oktatási intézményekben nem megnyugtatóak a személyi feltételek: a rákosmentén például 14 tanárból hétnek, a csepelen éneket tanítók közül pedig négynek nincs a tárgy tanításához szükséges végzettsége. angyalföldön és a xvii. kerületben sokat javult, újpesten pedig teljes a szaktantermi ellátottság. az alapfelszerelés egyik iskolából sem hiányzik, de alig található sztereo felvételek lejátszására alkalmas lemezjátszó, holott a tanításban használt, az ének-zenei anyagot bemutató hanglemezek ilyen rendszerűek. a törzsanyagot valamennyi oktatási intézményben megtanítják, ám nagy gondot okoz a zenei írás-olvasás elsajátíttatása, az angyalföldön tanító 27 énektanárból 18 ezt a területet érzi munkájában a legsikertelenebbnek. kedvező tapasztalat viszont, hogy a kisiskolások közül nagyon sokan járnak szervezeten hangversenyekre, a múlt évben mintegy 30 ezer diáknak volt zenei bérlete.

lezárult az általános iskolai földrajz szakfelügyelő vizsgálat a xvii. kerületben. a rákosmentén - állapították meg a szakemberek - valamennyi osztályban szakos tanár oktatja ezt a tárgyat, köztük igen sok a fiatal, szakmai és módszertani szempontból egyaránt jól képzett pedagógus. a szakfelügyelő hangsúlyozták: az egyes iskolák tanulóinak tudásszintje igen eltérő képet mutat. /folyt. köv./

na/mi/gw

00.12 251083 2285

--

sb0004 4 130 mtib1004

szakfelügyelők tapasztalatai a fővárosban /2. rész/

a XIX. kerületben - ahol a technika, illetve a gyakorlati foglalkozás oktatását vizsgálták a szakfelügyelők - a továbbtanulókat is beleértve 74 százalékos a képesítéssel rendelkező nevelők aránya. sajnós, a munkaasztalok a legtöbb oktatási intézményben igen elhasználtak, s ezért a tantervben előírt fa- és fémmunkák egy részét nem tudják elvégezni a tanulók. a kispesti iskolák műhelytermeiben a szerszámok mintegy ötödrésze hiányzik, másik ötöde pedig rossz minőségű. a központi műhely minden igyekezte ellenére sem tudja az iskolák anyagigényét kielégíteni. a tanulók különösen a műszaki ábrázolásban járatlanok - összegezték tapasztalataikat a szakfelügyelők. /mti/

na/mi/ag/gw hgy

00.12 251083 0757

--

sb0005 4 130 mtib1005

a falusi üdülés elterjesztéséért

1983. október 25. - a kérdőív, amelyet a hazafias népfront országos titkársága állított össze és juttatott el a minap megyei, községi testületeihez, arra keresi a választ, hogy a kisebb településeken élők hajlandók-e befogadni a hozzájuk pihenésre érkező vendégeket, részt kívánják-e venni a falusi üdülési lehetőségek tervezett kiterjesztésében, a kínálat bővítésében.

a városépítési tudományos és tervező intézet a közelmúltban felmérte, hogy a kisebb települések közül hány jöhet szóba falusi üdültetés céljából. megállapították, hogy csaknem 300 községben és tanyán adottak a feltételek e célra. népgazdasági helyzetünk arra nem ad módot, hogy valamennyi települést egyenletesen és arányosan fejlesszék, de gondos előkészítéssel kiválaszthatók a legjobb adottságú települések, amelyek gyors kiépítéséhez hozzájárulnának az állami szervek is. arra viszont nem vállalkozhattak a felmérők, hogy kiderítsék: maguk az érintettek, a településen élők miként fogadják ezt az új lehetőséget, amellyel jövedelmüket is növelhetnék. a most kiküldött kérdőívvel pótolják ezt a hiányosságot, remélve, hogy a válaszok összesítésével viszonylag pontos adatok gyűlnek össze. megtudják például azt, hogy az adott településen hányan adnák ki szobájukat, házuk milyen komfortfokozatú, s a befogadó megismertetné-e vendégeit a környék nevezetességeivel, a népszokásokkal, a még élő hagyományokkal.

a falusi üdülés iránt világszerte fokozódik az érdeklődés. mind többen vonzódnak a csendesebb helyekhez, keresve a romantikát, szeretnének közelebb jutni a természethez. a hazafias népfront új kezdeményezésével éppen arra tesz kísérletet, hogy ezeket az igényeket az eddiginél jobban ki lehessen elégíteni.

a hazafias népfront országos titkársága november 30-át jelölve meg a kérdőívek visszaküldésének határidejéül. /mti/
gi/tr/er ag hgy
00.13 251083 1882

--

sb0006 4 150 mtib1006

magyar vendéglátóipari gépek sikere párizsban

1983. október 25. - a transelektro külkereskedelmi vállalat sikeresen szerepelt a hét elején zárult párizsi equit-hotel vendéglátóipari szakvásáron.

a vállalat üzletkötői hazatérve elmondták: rendkívül élénk érdeklődés kísérte a magyar bemutatót, amelyen a keripar, a pápai elekthermax és a mirköz szövetkezet állította ki gyártmányujdonságait. francia és belga bevásárló csoportok tárgyalásokat kezdtek a transelektro-val husórlók és univerzális konyhagépek beszerzéséről. svájci, spanyol, sziriai és tunéziai cégek is jelezték vásárlási szándékukat, elsősorban a magyar gyártmányú fagylalttárolók, habverők és zöldségvágók keltették fel figyelmüket.

a 30. alkalommal megrendezett párizsi vásáron 25 ország ezer cége vett részt, egyebek között nagykonyhai gépeket, szállodai butorokat, mosodai készülékeket és élelmiszert állítottak ki. a magyar cégek ezuttal kizárólag az új gyártmányok bemutatására összpontosítottak; ezek között szerepeltek a légkavarásos sütők, a nagykonyhai sütők és a szervizkocsik is. /mti/
sz/er jf ie
00.13 251083 1100

--

sb0007 4 160 mtib1007

pályázat a felsőtagozatos általános iskolásoknak

1983. október 25. - kőrösi csoma sándor születésének 200. évfordulója alkalmából országos vetélkedőt rendez a budapesti akácvirág utcai általános iskola kőrösi csoma sándor diák baráti köre, az általános iskolák felsőtagozatos tanulóinak.

az emlékversenyre nevező iskolák felsőtagozatosainak 10 kilométeres gyalogturán kell részt venniük, szűkebb hazájuk megismerésére. utjukról térképvezetőkkel, fényképekkel, rajzokkal illusztrált beszámolót állítanak össze, amelynek elkészítése a versenyben való részvételnek a feltétele. a három fős csoportok a nagy magyar tudós, világjáró utazó életéről és munkásságáról szerzett ismereteikről adnak számot az iskolai elődöntőkön. a szervezők a felkészülésükhöz az „igy élt kőrösi csoma sándor”, című könyvet ajánlják. az iskolai verseny első helyezett csapata jut tovább a megyei fordulóra, melyet a területi, majd 1984. április 11-én az országos döntő követ.

a vetélkedőre az általános iskolák november 10-ig jelentkezhetnek, a nevezéseket 1173 budapest, akácvirág utca 49., általános iskola címére kell elküldeni. érdeklődni lehet az 587-480-as telefonszámon. /mti/

és/mi/er ag hgy
00.14 251083 1202

--

sb0008 4 130 mtib1008 /közönségszolgálat/

felhívás kisdobosokhoz

1983. október 25. - a magyar uttorók szövetsége budapesti elnöksége és a szovjet kultúra és tudomány háza várja azoknak a budapesti kisdobosoknak a jelentkezését, akik 1973. november 9-én születtek és szívesen ünnepelnék együtt születésnapjukat az ugyancsak most 10 esztendőes szovjet kultúra és tudomány házával.

a jelentkezéseket - név, lakcím és iskola megjelölésével - a budapesti uttoróelnökségre lehet eljuttatni /1430 budapest, pf. 9./.

/mti/
sr/tr/er ag hgy
00.15 251083 0508

--

sb0009 4 150 mtib1009

butorexport nagykanizsáról

1983. október 25. - a rusztikus és a stil ötvözetéből új, tetszetős szekrénysort állítottak elő a kanizsa butorgyárban. a pácolt tölgyfából sok kézi munkával készült szekrénysor az első bemutatón sikert aratott: egy nszk-beli cég négymillió márkáért rendelt a szekrénysorból, jövő évi szállításra. /mti/

tóa/kné/az/gw hgy

00.15 251083 0367

--

sb0010 4 160 mtib1010

emléktábla zalai tóth jánosnak

1983. október 25. - pénteken zalaegerszegen leleplezik a magyar népi építészet kutatójának, a göcseji falumúzeum egyik kezdeményezőjének, zalai tóth jánosnak emléktábláját. egyidejűleg emlékülést rendeznek a skanzen fennállásának 15. évfordulója alkalmából, amelyen előadás hangzik el a szabadtéri gyűjtemény tudományos értékeiről.

a göcseji falumúzeum zala megye nevezetes néprajzi tájegysége népének építészetét, életkörülményeit mutatja be. épületei, berendezési tárgyai hű képet adnak az eltűnő, hajdani göcsejről. összesen 40 építmény tekinthető meg: lakóházak, pajták, pincék, ólak, malom- és kovácsműhely. ezek 22 községből kerültek zalaegerszegre, a zala folyó holtága mellé, ahol eredetileg csak vizimalom állt. /mti/

tas/kné/ká/gw hgy

00.16 251083 0801

--

sb0011 4 150 mtib1011

juhfejőgépek a taurinából

1983. október 25. - juhfejő berendezések gyártására, szerelésére, szervizelésére és alkatrész utánpótlására dolgozott ki programot a taurina szarvasmarhatenyésztő közös vállalat; e program alapja a juhtej kedvező piaci ára, valamint a juhtejből készülő termékek jó értékesítési lehetősége.

a juhfejő technológiát és a gépeket a taurina szakemberei a svéd alfa-laval céggel kötött együttműködés keretében, összesen négy változatban dolgozták ki. a nagyobb létszámú juhtelepekre komplett fejőházat terveztek, amelynek alsó tejvezetéses és sajtáros típusainál a tej gyors hűtése, valamint a berendezések mosása is megoldott. ezenkívül a szakemberek kifejlesztettek egy bármely istállóba telepíthető, valamint egy vontatható fejőkocsi típust is. ez utóbbinak 12 illetve 24 fejőállásos változata a szentesi termál tsz-ben már működik.

a fejés gépesítéséhez kapcsolódik egy genetikai program is, amelynek célja import juhajták keresztezésével a hazai birkaállomány tejelőképességének növelése.

a fejőberendezések gyártására és az alkatrész ellátásra a taurina felkészült. a tsz-ek és állami gazdaságok pedig a tejipari tröszt hozzájárulásával a fejőgépek vásárlásához fejlesztési alap támogatást - kölcsönt - kapnak, amit majd a későbbi juhtej értékesítésből kell visszafizetni. /mti/

gál/az/gw hgy

00.16 251083 1356

--

sb0012 4 180 mtib1012

élő muzeum a mecsekalján

1983. október 25. - Leszüreteltek a mecseki szőlőmuzeumban: közép-európa legnagyobb szőlőfajta-gyűjteményében. a napsütötte, déli hegylejtőn ezerkétszáz szőlőfajta tőkái sorakoznak, fajtánként tíz-huszonnégy tőkével. nagy gondossággal és pontossággal szedték le a szüretelőök a különböző fajták termését, amelyet most a mennyiségi és a minőségi jellemzők alapján vizsgálnak, s a leginkább ígéretes fajták borait úgy kezelik, hogy részt vehessenek később a szakmai bírálaton. a villány-mecsekaljai borgazdasági kombinát pécsi kutatóállomásán 1951 óta gyűjtik a hazai és a külföldi szőlőfajtákat, köztük a kárpát-medence ősi fajtáit, s jelenleg is évről évre gazdagodik az élő muzeum páratlan nemzeti kincsünk ez a gyűjtemény. képet ad szőlőkultúránk történeti multjáról és jelenlegi fejlődéséről, ugyanakkor a génbank szerepét is betölti, anyagot szolgáltat a további kutatás, nemesítés számára. már eddig is több új fajta került a mecsekaljáról a köztermesztésbe. szerte a világon számon tartja a szakma a pécsi szőlőskertet, így lehetőség van arra, hogy fajtacsere utján tovább gyarapítsák a gyűjteményt. /mti/

igó/bné/az/gw hgy

00.17 251083 1173

--

sb0013 4 150 mtib1013

több mint huszezer lakást adtak át a kivitelezők - évm gyorsjelentés a hárommegyedévi munkáról

1983. október 25. - az építőipari vállalatok és szövetkezetek, termelése az év első 9 hónapjában a mult év azonos időszakához viszonyítva - az évm gyorsjelentése szerint - három százalékkal csökkent. az idei tervekben eredetileg ennél is nagyobb arányú mérséklődéssel számoltak, ám a vártnál több építési megbízást kaptak és teljesítettek; így a hárommegyedéves teljesítményük 2,5 százalékkal haladta meg az előirányzatot. az építési kereslet és kínálat közötti feszültség csökkent, az el nem vállalt megbízások értéke az egy évvel korábbinak mindössze kétharmada volt. a fővárosban azonban - az ismert munkaerőgondok miatt - továbbra is nehéz kivitelezőt találni, s ezért változatlanul szükség van a megyei és más vidéki vállalatokra a budapesti építési feladatok ellátásában.

a kivitelezők vállalkozói magatartásának kedvező jeleit mutatja, hogy szeptemberben már mintegy kétszer annyian jelentkeztek a megbízók versenyfelhívására, mint az előző hónapokban, s hasonlóképpen emelkedett a korábbi 20-ról 40 százalékra az eredményesen befejeződött versenytárgyalások aránya. az év első kilenc hónapjában összesen 232 versenytárgyalást bonyolítottak le a megbízók a kivitelezőkkel, akik 447 létesítmény megvalósítását vállalták mintegy kétmilliárd forint értékben. a kivitelezők összes idei szerződésének mintegy 3 százaléka valósult meg a versenytárgyalások alapján vállalt megbízásként. az év utolsó hónapjaiban várhatóan tovább növekedik e munkák aránya. a kivitelezők a munkaigényes lakó- és középület-fenntartásokat, korszerűsítéseket is szívesebben vállalták, mint egy évvel ezelőtt, bár az igények kielégítéséért még többet kellene tenniük.

a fontos nagy beruházásokon és a jelentősebb középületek nagy rekonstrukciós és korszerűsítési munkáin ütemterv szerint dolgoznak az építők. a lakásátadás üteme viszont csökkent, majdnem öt százalékkal. a kivitelező vállalatok és szövetkezetek az év első kilenc hónapjában 20.700 új otthont adtak át, ami mintegy ezerrel kevesebb mint a múlt év azonos időszakában. az év utolsó hónapjaiban tehát nagy erőfeszítéseket kell tenniük azért, hogy a még átadandó mintegy 18 ezer lakás építését befejezzék. a lakásépítkezések minősége a korábbinál kedvezőbben alakult, csökkent a reklamációk száma. fontos feladat, hogy a minőség javításában az első háromnegyed évben elért eredményeket az évvégi hajrá munka se

rontsa le. /mti/
sb/tr/er jf hgy
00.18 251083 2506

--

sb0014 4 150 mtib1014

hazai növényvédőszer-adalékok

1983. október 25. - az eddig importált adalékanyagok hazai előállítására, gyártására kötött megállapodást a fűzfői nitrokémia - hazánk legnagyobb növényvédőszer-gyára - az országos érc- és ásványbányák vállalattal, valamint az észak-magyarországi vegyiművekkel. a balaton-parti gyáróriás összesen hatvanötféle ilyen adalékanyagot, segédanyagot vásárol külföldről. az együttműködés eredményeként tíz termékükhöz máris hazai nedvesítőszert adagolnak importáru helyett, tizenöt termékük külföldi vívő-anyagát pedig jól pótolja a kovaföld. ezzel az idén 150 ezer dollárnyi kiadástól mentesülnek. a kísérletek szerint az említett hazai termékek teljesen egyenértékűen helyettesítik az import készítményeket, a növényvédőszer minőségében semminemű eltérést nem okoznak. /mti/

bév/mmé/az/gw hgy

07.51 251083 0839

--

sb0015 4 160 mtib1015

miniatűr könyvritkaságok

1983. október 25. - a miskolci nehézipari műszaki egyetem selmeci műemléki könyvtárának ritka kincse *agricola: de re metallica* című könyvének 1526-ban Baselben megjelent latin nyelvű első kiadása. a mű két évszázadon keresztül a bányászati és kohászati oktatás bibliájának számított, tíz nyelvre fordították le, és harminc kiadást ért meg. belőle jelentettek meg szemelvényeket miniatűr könyvalakban most Miskolcon. a több mint 190 oldalas könyvecske a bányászatról és kohászatról címet viseli, tartalmazza az eredeti kiadás tizenkét fejezetének kivonatát, valamint az abban szereplő kétszázhetven ábra közül százat, ezek a két iparág egyes műveleteit szemléltetik. a szemelvényeket a szerzőről, georgius agricoláról írt tanulmány, valamint az általa írott mű jelentőségének méltatása egészíti ki.

a most megjelentetett könyvvel együtt már négy miniatűr kiadás látott napvilágot a miskolci egyetem selmeci könyvtárában őrzött ritkaságokból. ezek közé tartozik a könyvtár két és fél évszázados történetét ismertető kiadvány, a selmeci bányászati akadémián 1735-ben bevezetett, és a kohómérnöki karán egészen az első világháborúig oktatott pénzverészet című tantárgy ismertetése,

as

továbbá a selmeci akadémia két nagynevű professzorának, faller gusztávnak és fiának, károlynak működését bemutató miniatűr kiadvány. az utóbbi könyvek forrásaként felhasználták a közelmúltban szervezett egyetemi levéltár anyagát is. /mti/

kör/tné/az/gw hgy

07.52 251083 1483

--

sb0016 4 150 mtib1016

nyujtják a nagyszüretet tokaj-hegyalján

1983. október 25. - két hete tart a „nagyszüret”, tokaj-hegyalján, naponta mintegy négyezren szedik a mézédés fürtöket; a szüretelők között vannak a miskolci, sárospataki, sátoraljaujhelyi és más településekről érkezett diákok. az októberi időjárásnál jobbat már nem is kívánhatnak a szőlősgazdák: a nappali felmelegedést, napsütést követő lehülés, ködös, párás klíma napról-napra szemmel láthatóan növeli az aszuszemek mennyiségét. a szüret így több munkát is ad, mert a betöppedt bogyókat külön szedik a természetes csemegebor, az aszu készítéséhez.

a szüret eddigi ideje alatt a több mint hétezer hektárnyi termőterület kétharmadáról szedték már le a termést. a mennyiség mintegy 25-30 százalékkal kevesebb a tavalyinál, a gazdákat azonban kárpótolja a minőség: nem egy helyen, így például tarcal, tokaj térségében több mint 20, egyes táblák terméséből pedig 23-24 fokos mustot szürtek. a legjobb aszuszodott szőlőkben - különösen a kordonművelésű nagyüzemi táblákon - a betöppedt szemek kiszedése után is várhatóan szamorodni jellegű borokat ad a szőlő.

a zárt borvidék termését a tokaj-hegyaljai állami gazdasági borkombinát vásárolja fel. a korábbi évekhez képest nagyobb mennyiségben szőlőt, kisebb mértékben mustot vesznek át. a szőlőt a tarcalon, mádon, tolcsván és sátoraljaujhelyen lévő prэшázakban dolgozzák fel, a mustot tizenhárom helyen veszik át. a cukorfokot a termelőkkel és a helyi tanács megbízottjával rendszeresen vizsgálják, hogy a vitáknak és a meg nem engedett minőségjavításnak elejét vegyék. a nagy tárolópincékbe, többek között a bodrogkereszturiba, a sátoraljaujhelyibe, tolcsvaiba már több mint kétszáz ezer hektoliter must került. a tömeges aszuszodás miatt a

As

termelők lassítják a szüret ütemét, kivált a déli fekvésű táblákon, ahol jól aszuszodik a szem, várnak még a fürtök szedésével, ezért a szüret a világhírű borvidéken csak a hónap végén, vagy néhány nappal később fejeződik be. /mti/

kör/tné/az/gw hgy

07.52 251083 2010

--

sb0017 4 160 mtib1017

könyv gyula multjáról

1983. október 25. - gyula végvár a körösök mellett címmel a város multját bemutató kötet látott napvilágot; a tizezer példányban megjelent könyv a gyulai erkel ferenc muzeum kiadványsorozatának 74-75. száma, s a vizügyi dokumentációs és továbbképző intézet támogatásával jelent meg. benne három tanulmány kapott helyet: dusnoki józsef a xv. században épült vár történetét, bencsik jános az ujkori gyula három évszázadának legfontosabb eseményeit, mészáros vince pedig a körösköz vizügyi fejlődését dolgozta föl. a képekkel gazdagon szemléltetett kötet jó kalauz a várban lévő kiállításokhoz is. /mti/

sam/az/gw hgy

07.53 251083 0656

As

--

bel

- 14 -

1983.10.25.

sb0018 4 160 mtib1018 /közönségszolgálat/

elmarad a bemutató

1983. október 25. - megbetegedések miatt elmarad carlo goldoni szerelmesek című komédiájának csütörtökre tervezett bemutatója a zalaegerszegi hevesi sándor színházban. a premier november 2-án, 20 órakor lesz, amelyre az október 27-i jegyek érvényesek. az október 28-i előadásra szóló jegyekkel november 12-én lehet megnézni a darabot, illetve november 1-ig - a váltás helyén - visszaváltják a belépőket. /mti/

tas/kné/az/mz hgy

07.56 251083 0465

-. -

sb0019 4 130 mtib1019

mhsz-delegáció utazott varsóba

1983. október 25. - a magyar honvédelmi szövetség lengyel testvérszervezete, a lok viii. kongresszusára kedden kiss lajos vezérőrnagynak, az mhsz főtitkárának vezetésével utazott varsóba. /mti/

mi/ag/mz pr

09.46 251083 0255

as

-. -

bel

- 15 -

1983.10.25.

sb0020 4 130 mtib1024 /közönségszolgálat/

próbajáték

1983. október 25. - első fuvolás helyre hirdet próbajátékot a magyar rádió és televízió szimfónikus zenekara. a meghallgatásra december közepén kerül sor. az írásbeli jelentkezéseket november 25-ig lehet elküldeni a következő címre: magyar rádió zenei főosztály, 1800 budapest. a borítékra kérik ráírni: próbajáték. /mti/

mi/ig pr

10.09 251083 0360

-. -

sb0021 4 130 mtib1027

életmentőt tüntettek ki győrött

1983. október 25. - életmentő emlékéremmel tüntették ki ladocsi lászló 28 éves nagybajcsi lakost, aki a nyáron egy 13 éves kisfiut mentett ki a dunából. a kisfiu egy kőgátról zuhant az 5 méter mély, sebes sodrású vízbe, és miután nem tudott uszni, azonnal elmerült. az ott tartózkodó ladocsi lászló azonnal utána ugrott és a már eszméletlen állapotban lévő kisfiut élete kockáztatásával kimentette a dunából.

a kitüntetést kedden lombos ferenc, a győr megyei tanács elnöke adta át. /mti/

cser/sa/ig ká pr
10.34 251083 0558

as

-. -

sb0022 4 130 mtib1028

Lengyel testvérmegyei küldöttség somogyban

1983. október 25. - somogy megye Lengyelországi testvérmegyéjéből, ciechanow vajdaságból háromtagú küldöttség érkezett kedden somogyba, zdzislaw lucinskinak, a lemp vajdasági bizottsága első titkárának vezetésével. a vendégeket kaposvárott klenovics imre, a megyei pártbizottság első titkára fogadta, és tájékoztatta az országrész politikai, gazdasági és kulturális fejlődéséről. a testvérmegyei delegáció ötnapos somogyi tartózkodása alatt látogatást tesz több ipari és mezőgazdasági üzemben. /mti/

káp/hné/ig ká pr
10.35 251083 0575

--

sb0023 4 130 mtib1029

barátságvonat észtországból

1983. október 25. - barátságvonat érkezett kedden reggel hazánkba az észt szovjet szocialista köztársaságból, 320 utassal. a vendégek az észt fővárossal, tallinnal csaknem negyedszázada testvéri kapcsolatot tartó szolnok megyeiek májusi látogatását viszonyozzák. a barátságvonat utasait a záhonyi határállomáson szolnok megye párt és tanácsi képviselői fogadták. észt barátaink megismerkednek budapest nevezetességeivel, majd salgótarjánban és egerben tesznek látogatást. szolnokon béke és barátsági nagygyűlésen vesznek részt, és felkeresnek ipari üzemeket, termelőszövetkezeteket. /mti/

end/kné/ká/mz pr

10.51 251083 0649

--

sb0024 4 130 mtib1030

halálos baleset

1983. október 25. - budapesten, a iii. kerületi ország uton raczkó jános mihály 34 éves gépkocsivezető, pomázi lakos személygépkocsijával áttért az uttest baloldalára, és ott összeütközött egy másik autóval. az ütközés következtében raczkó személygépkocsija kigyulladt, és vezetője égési sérüléseibe a helyszínen belehalt. a másik személygépkocsi vezetőjét súlyos sérülésekkel szállították kórházba. a baleset körülményeit a rendőrség szakértő bevonásával vizsgálja. /mti/

mi/ag/mz pr

10.53 251083 0517

--

sb0025 4 150 mtib1031

Építőgép-kölcsönző bolt székesfehérváron

1983. október 25. - földmunkagépeket, emelőket, szállítószalagokat, betonkeverőket, furókat, csiszolókat, áramfejlesztőket és a családiház-építéshez szükséges más eszközöket vásárolhatnak, illetve kölcsönözhetnek az építkezők székesfehérváron, a házépítő boltjában kedden megnyitott építőgép-kölcsönző üzletben. az építőipari gépesítő vállalat boltjában öt és félmillió forint értékű gép várja az építkezőket.

a kislakásépítők munkájának könnyítését szolgálja a fejr megyei iparcikk kereskedelmi vállalat kedden kezdődött három napos bemutató sorozata is, amelynek során a házépítő boltjában három vállalat termékeit láthatják és szakembereinek tájékoztatását hallgathatják meg az érdeklődők. a betonipari művek a házépítésekhez használatos betontermékekről tart tájékoztatót, az interág a vandex vízszigetelő és a dryvit hőszigetelő alkalmazását mutatja be, a budalakk pedig a külső és a belső festőanyagok használatát ismerteti. /mti/

dáv/fné/ig ká pr
10.56 251083 1021

--

sb0026 4 180 mtib1032

cukorrépa-pályaudvar orosházán

1983. október 25. - orosházán teljes üzemben működik a hat hónap alatt megépült rakodópályaudvar; a létesítményt a mezőhegyesi mezőgazdasági kombinát építette meg a máv anyagi támogatásával. a huszonhárom millió forint értékű beruházás során elkészült 960 méter vasuti vágány 15 ezer négyzetméteres cukorrépatároló, s 21 ezer négyzetméteres aszfaltburkolású rakodó és tárolótér. a teljesen gépesített rakodópályaudvaron kerül irányvonatokba az orosházán és környékén termelt cukorrépa. az irányvonatok főképp a mezőhegyesi kombinát cukorgyárába szállítják a répát, s a közúti fuvarozás kikapcsolásával évente öt és fél millió forint szállítási költséget takarítanak meg, orosháza főközlekedési útjain enyhült a zsufoltság a cukorrépaszállító gépkocsik elmaradása miatt. /mti/

sam/az/gw hgy

11.06 251083 0839

--

sb0027 4 130 mtib1033

megkezdődött a körzeti megbizottak ii. országos értekezlete /1. rész/

1983. október 25. - kedden megkezdődött a körzeti megbizottak ii. országos értekezlete a bm rendőrtiszti főiskolán. a kétnapos tanácskozást horváth istván belügyminiszter nyitotta meg, majd ladvánszky károly altábornagy, belügyminiszter-helyettes számolt be a körzeti megbizotti szolgálat tevékenységéről. egyebek között elmondotta: az 1969-ben tartott első tanácskozás óta megnőtt a körzeti megbizottak szerepe, jelentősége. a mintegy 2.700 körzeti megbizottinak jelentős feladata van a belügyi feladatok ellátásában, az állam- és a közbiztonság védelmében, a lakossági kapcsolatok erősítésében, a bűncselekmények, a szabálysértések megelőzésében, a bűnözők, a törvénytörők felderítésében.

a körzeti megbizottak általában egyedül teljesítenek szolgálatot, de több helyen, elsősorban nagyobb községekben, 2-5 főből álló körzeti megbizotti csoportot hoztak létre az elmúlt években. a duna, tiszta, balaton és a velencei tó területén vízirendészeti, míg a nagyobb máv pályaudvarok, vasútállomások területén vasuti körzeti megbizotti szolgálat is működik.

a körzeti megbizott a község, a körzet, a terület rendőre. a lakosság között él, dolgozik, személyes kapcsolatot tart körzetének lakóival. a 10, 20 vagy 25 éve egy területen szolgálatot teljesítő rendőrt az idősebbek, a középkorúak, a fiatalok egyaránt ismerik, tisztelik, saját, a község, a körzet rendőrének tekintik, szolgálati munkájukban segítik, támogatják - mondotta ladvánszky károly. a belügyminisztérium értékelése szerint a körzeti megbizottak felelősséget éreznek a körzetük rendjéért. egyebek között alkoholelvonó kezelésre javasolják a túlzott szeszfogyasztással összefüggő törvénytörő cselekmények elkövetőit; ellenőrzik a rendőrhatalom felügyelet alatt álló és a kitiltott, valamint a mellékbüntetésre ítélt, feltételesen szabadságra bocsátott személyeket. szoros kapcsolatot tartanak a felügyelet alatt állók pártfogóival, a gyermek- és fiatalok védelme érdekében pedig a gyámhatósággal, az iskolák igazgatóival, nevelőivel.

a körzeti megbizottak első számú segítőtársa a több, mint 41 ezer önkéntes rendőr, de sok segítséget kapnak a körzeti megbizottak a lakosságtól, a becsületes állampolgároktól, az önkéntes társadalmi segítőktől, valamint az együttműködő szervektől is feladataik ellátásához. /folyt.köv./

és/gg/mz

11.47 251083 2411

--

sb0028 4 130 mtib1034

megkezdődött a körzeti ... /2. rész/

befejezésül ladvánszky károly altábornagy kiemelte: a körzeti megbizottak országos értekezletének fő feladata, hogy hosszú távra meghatározza e fontos rendőri szolgálat fejlesztésének elveit és gyakorlati tennivalóit.

a beszámolót követően hozzászólásokra került sor. /folyt. köv./

és/gg/ag/mz pr

11.49 251083 0358

--

sb0029 4 130 mtib1035

ifjúsáspolitikai konferencia

1983. október 25. - kedden az mszmp kb politikai főiskolájának rendezésében megkezdte munkáját az ifjúság és gazdaság című kétnapos nemzetközi konferencia. a tanácskozáson - amelyen bolgár, csehszlovák, ndk-beli és szovjet kutatók is részt vesznek - megvitatják az ifjúsáspolitikai néhány időszerű kérdését, a fiatalok foglalkoztatási viszonyait, az ifjúság részvételét a gazdasági építőmunkában. előadások hangzanak el a fiatalok társadalmi beilleszkedéséről, a munkás, az értelmiségi és az alkalmazotti fiataloknak a munkaszervezeteken belüli társadalmi helyzetéről. e témákkal összefüggésben a konferencia foglalkozik az ifjúsági mozgalom időszerű kérdéseivel, az ifjúsági szervezet érdekvédelmi szerepével is. /mti/

sr/mi/ag/mz pr

11.54 251083 0781

--

sb0030 4 180 mtib1036 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. október 25. - az országos meteorológiai intézet jelenti kedden 12.00 h-kor:

kontinensünk északi részén nagy méretű ciklonok alakultak ki. ezek hideg sarkvidéki, illetve enyhe óceáni levegőt hoznak észak-északnyugat-európa fölé. igen változékony és erősen szeles az idő az említett területeken. havazás és esőzés egyaránt előfordul. vastag felhőzet takarja az appennini és a balkán-félsziget nagy részét is. ott záporok, zivatarok alakulnak ki. a szárazföld többi részéből nem jelentenek csapadékot, de még erős felhősödést sem. jellemző viszont a reggeli köd, ami napközben megszűnik és azután napos az idő. erős az éjszakai lehülés, és kissé hűvös a nappal. hazánk időjárása egyelőre ilyen marad.

hétfőn országunkban napos idő volt, eső nem esett. a reggeli köd délelőtt megszűnt. a hőmérséklet csúcserőrtéke 10 és 14 fok között alakult. éjszaka ismét igen erős volt a lehülés, és helyenként köd alakult ki. a hőmérséklet hajnalban általában 3 és -4 fok között volt. ma délelőtt az ország nagy része fölött fátyolfelhőn át sütött a nap. a hőmérséklet 11 órára 6, 10 fokig emelkedett.

budapest belterületén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 5,7 fok volt, ez 3,7 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 10 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1027 mbár, nem változik.

várható időjárás szerda estig:

átmeneti felhősödés mellett hosszabb-rövidebb időre holnap is kisüt a nap. csapadékra nem kell számítani. a kedden helyenként még élénk északi szél mérséklődik, és az ország nagy részén mérséklet lesz a légmozgás. a hajnali órákban átmenetileg ködfoltok alakulnak ki. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 2, -3, a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 10, 15 fok között várható.

várható időjárás a fővárosban szerda reggelig:

csak kisebb felhősödés várható, eső nélkül. a légmozgás általában gyenge lesz. a késő esti hőmérséklet 4, a szerda hajnali 0, -2 fok között alakul.

/mti/ a duna vizállása budapestnél 158 cm, a viz hőmérséklete 9,6 fok.

mz pr

12.25 251083 2206

--

sb0031 1 130 mtib1023

konferencia a hulladékok hasznosításáról

1983. október 25. - a termelésben keletkezett hulladékok hasznosításáról, illetve „hulladékszegény”, technológiák alkalmazásáról kezdődött ma országos tanácskozás a mtesz budapesti székházában.

a mintegy 300 hazai szakember két napon át olyan, már megvalósult, vagy fejlesztés alatt álló eljárásokat, technológiákat vitat meg, amelyek segítségével megoldható a hulladék visszavitele a termelés folyamatába, illetve amelyekkel már a termelés során elérhető a felhasznált anyagok mind nagyobb mértékű értékesülése. a tanácskozás célja, hogy az új megoldások ismertetésével, elterjesztésével hozzájáruljon az évi anyagköltségek csökkentéséhez, valamint, hogy újabb - másodlagos - nyersanyag- és energiaforrásokat tárjanak fel. /mti/

fgy/bam mz/ig pr

12.50 251083 0810

--

sb0032 4 150 mtib1038

gyermekruhák a szovjetunióba

1983. október 25. - a hungarocoop szövetkezeti külkereskedelmi vállalat szovjet partnerével, a raznoexport külkereskedelmi egyesüléssel kedden aláírta az 1984. évi gyermekruha-exportra vonatkozó szerződését, 16 millió rubel értékben. így a magyar külkereskedelmi vállalat mintegy 4 millió különféle fiú- és lánykaruhát szállít a hazai szövetkezeti ipar kínálatából. a szovjet partner a szerződéskötésnél kiemelte az eddig exportált tételek jó minőségét és azt, hogy a nagy választék miatt ezek a cikkek igen keresettek a szovjet áruházakban. /mti/

os/mi/sz/mz olt

13.04 251083 0610

--

sb0033 4 160 mtib1039 /felhasználható: 19 órától!/
bemutató a korona pódiumon

1983. október 25. ²görögnek születtem című, melina mercouri életregénye nyomán készült monodrámát mutatták be kedden a korona pódiumon. a híres görög színésznő életrajzi írását elem jános és mikes lilla dolgozta át színpadra. melina mercourit pécsi ildikó személyesítette meg. /mti/

t cs/ag/mz olt

13.06 251083 0346

as

--

sb0034 4 160 mtib1040 /felhasználható: 19.30 órától!/
századok kórusművei - hangversenysorozat a pesti vigadóban

1983. október 25. - a századok kórusművei című hangversenysorozat a debreceni kodály kórus fellépésével kezdődött meg kedden a pesti vigadóban. az együttes gulyás györgy vezényletével peter cornelius, byrd, bárdos lajos, nystedt, stanford, burkhard és vajda jános műveiből állította össze műsorát.

a továbbiakban havonta egy alkalommal rendezik meg a sorozat hangversenyeit. novemberben az ifjú zenebarát klubok központi kórusát hallhatja a közönség, előadásukon - ugrin gábor vezényletével - palestrina, debussy, hindemith, poulenc és ravel művei csendülnek fel. decemberben a magyar rádió és televízió énekkara lép pódiumra: bach, monteverdi, hugo wolf, milhaud, szokolay sándor és farkas ferenc kórusműveit mutatják be. a karmester sapszon ferenc lesz. januárban a budapesti madrigálkórus hangversenyezik a pesti vigadóban: szekeres ferenc vezényletével rossini petite messe solennelle című művét adják elő. /mti/

t cs/ag/mz olt

13.07 251083 1015

--

sb0035 4 160 mtib1041

kórházi klub - betegeknek

1983. október 24. - klubot szervezett a betegeknek a szolnok megyei tanács hetényi géza kórház, rendelőintézet 2-es számú kórháza kardiológiai osztályán dolgozó nővér, tóth imre tiborné. elhatározására az indította, hogy az osztályon vannak olyan betegek is, akik hosszabb időt töltenek a kórház falai között; számukra egyik fontos gyógyszer, fél gyógyulás a kikapcsolódás. a klubban rendszeresen tartanak egészségügyi felvilágosítást, s irodalmi előadást is. a nővér kapcsolatot teremtett a palotási állami gazdaság két szocialista kollektívájával, a kállai éva és a béke brigáddal, akik védnökséget vállaltak az osztály felett. munkahelyükön külön munkát végeztek, és az így keresett pénzből tv-készülékeket vásároltak a betegeknek. /mti/

end/kné/ig az olt

13.13 251083 0801

as

--

sb0036 4 160 mtib1042 /közönségszolgálat/

később kezdődnek az előadások

1983. október 25. - a madách színház igazgatóság értesíti a közönség, hogy a macskák előadásában szereplő táncművészek operaházi elfoglaltsága miatt a musical október 26-i, 27-i és 28-i előadásai este 8 órakor kezdődnek, az október 29-i előadás kezdési időpontja változatlanul 19 óra. /mti/

k cs/ig ag olt
13.13 251083 0352

--

sb0037 4 160 mtib1044

fogyasztók a reklámról

1983. október 25. - megoszlanak a nézetek a hazai reklámok színvonaláról: többen úgy vélekednek, hogy azok nem töltik be kellőképpen szerepüket, mert nem a termékre hívják fel a figyelmet, hanem a gyártó vállalatra. ezt állapították meg a fogyasztók országos tanácsa piaci helyzetértékelő bizottságának keddi ülésén, amelyen új szakértői csoportot hoztak létre a reklámok hatásosságának növelésére.

kandikó józsef, az ipari reklám és propaganda vállalat igazgatója egy közelmúltban befejezett vizsgálat tanulságait elemelve elmondta: a megkérdezett mintegy 1500 fogyasztó nem tartja kielégítőnek a hazai reklámok színvonalát. nem esztétikai kifogásaik voltak elsősorban, sokkal inkább a hirdetések tartalmát, hitelességét kérdőjelezték meg. némely termék esetében túl korainak bizonyult a figyelemfelkeltés, máskor viszont túlságosan is későn tették közzé a felhívásokat, a különféle propaganda-anyagokat. márpedig ez megengedhetetlen - mutatott rá az előadó - mert egy vállalat jó hírnevét semmi sem ingathatja meg jobban, mint az, ha olyan cikket kínál, amely nem kapható.

a továbbiakban rámutatott: a vállalatok tulnyomó többsége kezdi felismerni a reklámok jelentőségét, s ennek következtében se szeri, se száma a propaganda-anyagoknak. ám hatásosságuk korántsem egyértelmű. ez azzal is magyarázható, hogy valamennyi vállalat elsősorban a központi hírközlő szerveket veszi igénybe, s nem tisztázza előre, hogy reklámjával mely rétegnek szól. egy fővárosi bolthálózat hirdetése ugyanis, érthetően, nem hozhatja lázba a vidéken élőket, s megfordítva. magyarul: jobban alkalmazkodni kellene a helyi igényekhez, még fokozottabban támaszkodni a helyi

tömegkommunikáció eszközeire, így a megyei lapokra, a köztéri hirdetésekre, a kereskedelmi egységeken belüli plakátokra.

az ipari reklám és propaganda vállalat igazgatója ezután arra hívta fel a figyelmet, hogy a termelők, a vállalatok egy része a kibontakozás útját nem a piaci munka javításában látja. a verseny sajnálatos módon, nem az azonos rendeltetésű cikkek között zajlik, hanem a fogyasztók pénzéért, amely köztudomásulag nem gyarapszik, hiszen az életszínvonal stagnálásával mindenki kétszer megmondja, hogy mire költse a pénzét. arra van szükség, hogy a reklám és propaganda tevékenység részét képezze a vállalati döntéseknek, kellő átgondoltságot tükrözzön, s mindezt a fogyasztók érdekében - mondotta végezetül kandikó józsef. /mti/

gi ig/ag olt
13.22 251083 2468

--

sb0038 4 160 mtib1045

kiállítás győrről finnországból /felhasználható: 17 órától!/

1983. október 25. - finnország szép tájait, városait, népművészetét, kultúráját, építészetét bemutató fotókiállítás nyílt kedden győrön, a városi könyvtárban. a 60 kis és nagyméretű színes fotóból rendezett kiállítást mikko jokela a finn köztársaság budapesti nagykövetségének titkára nyitotta meg. a megnyitó után a finn diplomata nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott a magyar- finn gazdasági és kulturális kapcsolatok fejlődéséről. /mti/

cser/sza/kz/mz olt

13.23 251083 0515

--

sb0039 4 130 mtib1048 /felhasználható: 18 órától!/
 milan veres bucsulátogatása

1983. október 25. - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke és péter jános, az országgyűlés alelnöke bucsulátogatáson fogadta milan verest, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki végleg elutazott budapestre. /mti/

mi/ig ag olt

13.31 251083 0448

--

sb0040 4 150 mtib1049

125 éves a szajol-csaba-aradi vasút

1983. október 25. - 1858. október 25-én nyitották meg a tiszavidéki vasút társaság szajol-csaba-aradi vonalát. a 125. évforduló alkalmából kedden békéscsabán megemlékeztek az alföld e részét az ország és európa vérkeringésébe bekapcsoló vasútvonal átadásának jubileumáról. az ünnepségen a román vasút, a cfr képviselői is jelen voltak. a vasutas művelődési házban kerkápoly endre, a budapesti műszaki egyetem tanszékvezető tanára tartott előadást, a 125 éves vasútvonal jelentőségéről, majd a békéscsabai állomás nagycsarnokában emléktáblát avatott sasala jános, a városi tanács elnöke.

délben mozdonyparádé látványa csalta ki a csabaiakat az állomásra: tizenkét régi és új gőz-, diesel- és villanymozdony adott képet a magyar vasút fejlődéséről. a legrégebbi gőzmozdony, amely a múlt század végétől járta e vonalat, újra munkába állt: kétszáz gyermeket öreg fapados kocsikban jubileumi kirándulásra vitt mezőberényig s vissza. e napon a békéscsabai utasokat négy, századfordulóról való vasuti egyenruhába öltözött kapus kolomppal, kúrttel irányította az induló vonatokhoz.

békéscsaba életében nagy változást hozott a vasút: a csomópont vonzotta a kereskedőket, gyáralapítókat, s a kedvező fekvés tette lehetővé a megyeszékhellyé fejlődést. a 125 éves vasút-szakasz ma az ország egyik legfontosabb tranzitvonala. /mti/

sam/ig ká olt

13.43 251083 1396

--

sb0041 4 130 mtib1050

budapesti pártdelegáció utazott berlinbe

1983. október 25. - király andrásnénak, a magyar szocialista munkáspárt budapesti bizottsága titkárának vezetésével kedden budapesti pártdelegáció utazott berlinbe. a küldöttség a német szocialista egységpárt berlini bizottsága meghívására négy napot tölt az ndk fővárosában. /mti/

mi/sa ag olt

13.48 251083 0352

--

sb0042 4 160 mtib1051

számítástechnika általános iskolában is - országos tanácskozás veszprémben

1983. október 25. - tanácskozásra ültek össze kedden veszprémben a számítástechnika középiskolai oktatásában, alkalmazásában úttörő szerepet vállaló hazai kutatók és pedagógusok. mint a többi között elmondták, a kezdeti tapasztalatok szerint a középiskolások többsége nemcsak érdeklődik a számítástechnika iránt, hanem rendkívül fogékony is arra. olyan esetekben, amikor a diák is és a tanár is kezdő, a tanulók néha gyorsabban haladnak, mint tanítóik. éppen ezért - hangsúlyozták - a tanárok számára nem elegendő az egyszerű alapképzés, meg kell oldani rendszeres továbbképzésüket is. az országos oktatástechnikai központ már ebben a tanévben három továbbképző tanfolyamot szervez. a központ egyébként, hazai koordináló tevékenysége mellett, részt vesz az unesco és a szocialista országok ilyen irányú oktatási programjában is, s a legújabb tudományos eredményeit átadja a magyar szakembereknek. ennek megfelelően szűcs pál főigazgató-helyettes ismertette a veszprémi tanácskozáson azt a szerteágazó kutató munkát, amely során azt elemezték, hogy milyen hatásokkal lehet a számítástechnikát megismertetni az általános iskolákban. kísérletképpen az elmúlt években több ötödik általános iskolai osztályt elláttak programozható zsebszámológéppel, ezt követően a vi. osztályban már megkezdték a munkát a mikro számítógépeken. a tapasztalatok szerint a zsebszámológép alkalmazása jó előtréning a számítógép megismeréséhez. segítségével könnyebben elsajátíthatják a tanulók annak rendszerét, módszereit. a veszprémi báthori általános iskolában a tanácskozás résztvevői a gyakorlatban is megismerhették e kísérlet eredményeit. a 12 éves gyerekek a számítógépen már nemcsak logikai játékokat játszottak, hanem kreativitást fejlesztő egyszerű programokat is megoldottak. egyértelmű az általános

iskolákban szerzett tapasztalatok szerint, - hogy a 12 éves gyermek részére nem idegen a számítástechnika világa, e korban könnyen elsajátíthatja annak alapjait.

a tanácskozáson beszámoltak az országos oktatástechnikai központban létrehozott számítógépes szabadidő központ eddigi tevékenységéről. elmondották ezzel kapcsolatosan, hogy rendkívül nagy az érdeklődés. délutánonként mind a 14 számítógép foglalt, sőt az igény sokkal nagyobb lenne mint amire a gépek száma, és a nyitvatartási idő lehetőséget ad. a következő lépésként most azt tervezik, hogy délután 5 óra helyett a jövőben 8 óráig várja majd az érdeklődőket a számítástechnikai szabadidő központ. /mti/

bév/mné/kz/mz olt

13.50 251083 2574

--

sb0043 4 130 mtib1052 /embargó: 18 óráig!/
 üdvözlő távirat /ausztria/

1983. október 25. - losonczy páál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte dr. rudolf kirchschla: gert, az osztrák köztársaság szövetségi elnökét ausztria nemzeti ünnepe alkalmából. lázár györgy, a minisztertanács elnöke dr. fred sinowatz, szövetségi kancellárnak, apró antal, az országgyűlés elnöke anton benyának, a nemzeti tanács első elnökének küldött üdvözlő táviratot. /mti/

mi/sa ag olt
 14.02 251083 0440

--

sb0044 4 130 mtib1053

politikai könyvnapok /1. rész/

1983. október 25. - huszonkettedik alkalommal rendezik meg az idén a politikai könyvnapokat - jelentették be kedden a kossuth kiadóban tartott sajtótájékoztatón. nonn györgy, a kiadó igazgatója elmondta, hogy az eseményre 26 új politikai kiadvány jelenik meg, több mint 750 ezer példányban.

a kiadó belpolitikai szerkesztőségéből több jelentős mű kerül a terjesztőkhöz, illetve az üzletkebe. most lát napvilágot lázár györgynek, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökének „a nép támogatásával a szocializmus útján,” című könyve, amely a politikus 1971 és 1983 között elhangzott beszédeiből és megjelent írásaiból nyújt válogatást. nyitrai ferencné államtitkár, a központi statisztikai hivatal elnöke a hetvenes évtizedben bekövetkezett világgazdasági és hazai változások fényében tekinti át a magyar népgazdaság hatékonyságának alakulását „a népgazdasági hatékonyság és tartalékai,” című, elemző művében. második, átdolgozott kiadásban jelenik meg a gazdaságpolitikai kisszótár, amely több mint 1500 címszót tartalmaz.

az ünnepi alkalomra „távlatok,” címmel új sorozatot is utjára indít a kiadó. a könyvfűzér négy kötete jelentkezik most: kovács géza „globális problémák hazai perspektívák,” láng istván „biológiai erőforrások,” kozma tamás „az oktatás fejlesztése - esélyek és korlátok,” forgács tiber „kereskedelem és szolgáltatás,” címmel írt tanulmányt.

ujabb kötetekkel gyarapodik a „vélemények, viták,” sorozat is, ezúttal „a művészeti pártosságról,” címmel adnak ki összeállítást, amely új, eddig jórészt publikálatlan, vagy csak folyóiratokban megjelent írásokból áll.

a politikai könyvnapok újdonság-listáján szerepel a magyarország megyéit bemutató sorozat negyedik kötete, amely ez alkalommal a palócok földjére, nógrádba kalauzolja az olvasót.

a klasszikusokat egyebek közt leninnek „a pártról,” című gyűjteményes kötete képviseli. a mű válogatást tartalmaz leninnek a pártépítésre, a pártélet normáira és a pártirányítás elveire vonatkozó műveiből, valamint az e témába vágó korabeli párthatározatokból. a „források,” sorozatban hagyja el a nyomdát clara zetkinnek „visszaemlékezések leninre,” című kötete. könyv formában is kiadják - marx és a jelenkor címmel - a marx évforduló alkalmából a magyar tudományos akadémián elhangzott előadásokat.

1983.10.25.

a marxista világnézet korszerű fejlesztésére több könyvujdonság napvilágot lát. Lukács József „Eszméék és választások”, című kötetében időszerű társadalomelméleti kérdésekre ad választ.
/folyt. köv./

km/mi/sa ag olt
14.10 251083 2591

--

sb0045 4 130 mtib1054

politikai könyvnapok /2. rész/

ötödik, átdolgozott és bővített kiadásban adják közre Gecse Gusztáv „vallástörténeti kislexikonját”, egy másik kézikönyv, az „ifjúsági kislexikon”, is a politikai könyvnapok ujdonsága. A közkedvelt mit kell tudni? sorozat ezúttal az iszlámmal kapcsolatos tudnivalókat adja közre. Szerzője, Rostványi Zsolt, áttekintést ad az iszlám keletkezéséről és térhódításáról, forrásairól, alapelveiről, a különböző irányzatokról.

a politikai könyvnapok országos megnyitóját november 3-án rendezik székesfehérvárott. /mti/

km/mi/sa ag olt
14.11 251083 0584

--

sb0046 4 130 mtib1056 /felhasználható 18 órától!/

új nagykövet hollandiában

1983. október 25. - Trautmann Rezső, a népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke, Lázár György, a minisztertanács elnöke és Péter János, az országgyűlés elnöke fogadta Horváth Istvánt, hazánkban a holland királyságba akreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

mi/sa ag olt
14.28 251083 0383

--

1983.10.25.

sb0047 4 150 mtib1057

alkatrészkiállítás és ötletbörze

1983. október 25. - csaknem száz mechanikus és hidraulikus alkatrész, különféle gépek, berendezések tartozékai láthatók az esztergomi üzemek kedden nyílt kiállításán. A bemutatott alkatrészeket, részegységeket jelenleg több országokból vásárolják, de azt szeretnék, ha az utánpótlásukat megoldhatnák a hazai üzemekből, vagy külső-országokból. A marógépgyárban rendezett és két napig nyitva tartó kiállításra olyan cégek szakembereit hívták meg, amelyek képesek lennének a bemutatott alkatrészek jó minőségű gyártására és biztonságos szállítására. A kiállítás a meghívott szakembereknek jó alkalmat ad az esztergomi gyárak - többek között a marógépgyár, a labor műszeripari művek, a Medacor, a finommechanikai vállalat - igényének pontos felmérésére. Az informálódás megkönnyítésére konzultációkat, ötletbörzét is rendeznek. Az esztergomi gyárak jutalomban részesítik azokat a szakembereket, akik eredményesen segítik az importalkatrészek hazaiával történő helyettesítését. /mti/

ráb/wné/sa st olt
14.33 251083 1047

--

sb0048 4 130 mtib1058

tragikus közlekedési balesetek

1983. október 25. - Kisujszállás külterületén Szcenci István 22 éves hajóépítő, dévaványai lakos személygépkocsijával az uttétről kisodródott és az árokba borult. Utasa, Laskovics Emília 20 éves előadó, dévaványai lakos a helyszínen meghalt, a személygépkocsi vezetője súlyos sérülést szenvedett. A vizsgálat eddigi adatai szerint Szcenci István a személygépkocsit nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette.

Szekszárd belterületén egy pótkocsis tehergépkocsi elütötte Botos János 33 éves technikust, szekszárdi lakost, aki a helyszínen meghalt. A rendőrség folytatja a baleset vizsgálatát.

balmazújváros külterületén a vörös csillag tsz központi majorjában egy darus gépkocsival vascsövet vontattak. a daru gémje elszakított egy 20 ezer voltos villamosvezetékét és a darusgépkocsit kísérő ticz imre 35 éves lakatos, helyi lakost halálos áramütés érte. a vizsgálat eddigi adatai szerint a leszakadt vezetéktől a talaj elektromos árammal telítődött. /mti/

mi/sa ag olt
14.38 251083 1036

--

sb0049 4 150 mtib1059

software ,84, kiállítási előzetes - leányvállalat és kötvények a számítástechnikai iparban /1. rész/

1983. október 25. - szervezési feladatokat is ellátó leányvállalat alapításával és kötvénykibocsátással kívánják ösztönözni a hazai vállalatokat a különféle számítástechnikai rendszerek ésszerűbb és hatékonyabb felhasználásra. egyebek közt ezt jelentették be kedden, az október 1-től működő, 11 iparvállalat által létrehozott comporgan rendszerház közös vállalat sajtótájékoztatóján. a vállalat jogelődje a magyar híradástechnikai egyesülés számítástechnikai és szervezési központja. a sajtótájékoztatón ismertették a november 8-11. között megrendezendő software ,84 programját is, amelyen csaknem 30 kutatóintézet számítástechnikai vállalat szervezési intézmény és kisvállalkozás mutatja be kínálatát.

egyebek között elmondták: a hazai gazdálkodó vállalatok és intézmények fele, mintegy 2000 cég rendszeresen használ számítástechnikai berendezéseket. a következő egy-két évtizedben további gyors ütemű elterjedésükre lehet számítani, s éppen ezért olyan új módszereket kell alkalmazni a programalkotásban, amelyek a nagyértékű számítógépek sokkal jobb kihasználására ösztönöznek. ma még az a hazai gyakorlat, hogy az alkalmazó, a felhasználó keresi fel a software-házakat és ott megrendeli a kívánt programcsomagot. lényegesen növelné a programgyártás hatékonyságát és csökkenhetné a programcsomagok árát is, ha a gyártók olyan választékban és mennyiségben kínálnák a software-t mint bármilyen más árucikket. a comporgan közös vállalat ezért is határozta el, hogy nem várja meg, amíg a felhasználó jelentkezik, hanem általános igényű rendszereket fejleszt ki, amelyeket akár 20-25 vállalatnál is hasznosíthatnak. ez egyúttal elősegíti a szükséges számítógép kiválasztását is, hiszen ma még igen sok helyen használnak a valós igényekhez képest túlméretezett számítógépet. az árakat pedig azzal lehetne mérsékelni, hogy a fejlesztési költségeket nem egyetlen, hanem több alkalmazó megosztva vállalná.

a sajtótájékoztatón bejelentették: november elején leányvállalatként megkezdte működését a cm diebold magyarországi kft. a leányvállalatot egy amerikai cég nszk-beli vállalata, a metrimpex külkereskedelmi vállalat és a comporgan alapította. feladata a szervezési programok importja és azok megvalósítása a vállalatoknál külföldi szakemberek irányításával. /folyt. köv./
sz/fe/kö bam olt
14.39 251083 2413

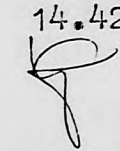
--

sb0050 4 150 mtib1060

software ,84 ... /2. rész/

minderre azért van szükség, mert hazánkban a vállalati szervezés még elmaradott, de a számítástechnikai rendszerek hatékony alkalmazása nem nélkülözheti a korszerű üzem- és munkaszervezést. azt is elmondták, hogy a comporgan még az idén kötvényeket bocsát ki, a befolyt összegből komplett számítástechnikai rendszereket vesznek, s azt bérbe adják a vállalatoknak. a kötvénytulajdonosok természetesen jelentős árengedmények mellett kölcsönözhetnek majd.

a novemberi kiállításról szólva elmondták, hogy nemcsak a felhasználók és alkalmazók figyelmét kívánják felkelteni a magyar software kínálat iránt, hanem a gyártók közötti összhang megteremtésével akarják megszüntetni a sok párhuzamos fejlesztést. a kiállítást egyébként ezentul két évente megrendezik. /mti/
sz/fe/kö bam olt
14.42 251083 0825

--

sb0051 4 150 mtib1061

gyermekrajz-kiállítás a takarékoságról

1983. október 25. - a takarékoságot ábrázoló gyermekrajzokból, plakett-tervekből és kisplasztikákból kiállítás nyílt kedden a budavári nemzeti galériában abból az alkalomból, hogy 30 évvel ezelőtt, 1953-ban szervezték meg az iskolákban a tanulók takarékpénztárát.

az otp még az elmúlt tanévben pályázatot hirdetett, amelyre csaknem 500 pályamű érkezett. a galériában a zsűri által a legjobbnak ítélt 60 alkotást állították ki. a kiállítás október végéig tekinthető meg. /mti/

mg/mi/sa bam olt
14.42 251083 0556

-.-

sb0052 4 150 mtib1062 /közönségszolgálat/

autó-sorszámok

1983. október

trabant limousin hycomat	budapest	1119
trabant hycomat combi	budapest	104
trabant limousin	budapest	19084
	debrecen	13621
	győr	18421
trabant combi	budapest	7458
	győr	3612
wartburg limousin	budapest	9975
	győr	6111
wartburg de lux	budapest	14492
	győr	7916
wartburg de lux tolótetős	budapest	3085
wartburg tourist	budapest	5812
	győr	2210
skoda 105 s	budapest	7044
	debrecen	5352
	győr	5832
skoda 120 l	budapest	13796
	debrecen	8588
	győr	9891
skoda 120 gls	budapest	304
lada 1200	budapest	25484
	debrecen	15892

M

	győr	8477
lada 1300 s	budapest	10529
	debrecen	7019
	győr	2662
lada 1500	budapest	9651
	debrecen	6376
	győr	2826
lada combi	budapest	4942
	debrecen	2735
moszkvics	budapest	12226
polski fiat 126 p	budapest	16587
	győr	5100
polski fiat 1500	-	3866
dacia	budapest	15914
	debrecen	8046
zasztava	budapest	3139

/mti/ kf/ig bam olt
14.54 251083 1975

-.-

sb0053 4 150 mtib1063 /közönségszolgálat/

növényvédelmi előrejelzés - pocokveszély

1983. október 25. - az erősebb talajmenti fagyok egyre több helyen megcsípték már a növényeket, s ez az őszi lehülés miatt most már általános lesz. ezért hívja fel a kistermelők figyelmét a mém növényvédelmi és agrokémiai központja a mezei pocok betelepedésére, amely mostanában fejeződik be, de egyelőre még nem feltűnő.

ajánlatos elejét venni a pocok-károknak, s már most védekezni kell ellenük. a pocok jelenlétét elárulják a 4-5 centiméter átmérőjű járatok, az előttük levő hosszabb-rövidebb bejárati árkocskával. ahol a kiskertekben vagy a kertet övező utmenti árokban ilyen járatok találhatóak, ajánlatos mihamarabb védekezni a pocok ellen, mert most a pocokirtó szereknek jobb a hatásuk. a központ ismételt figyelméztet a szerek csomagolásán található óvórendszabályok betartására. /mti/

kf/kö bam olt
14.56 251083 0872

M

-.-

sb0054 4 150 mtib1064 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. október 25. - az európai nagyvárosok szerdára várható maximális hőmérséklete:

párizs	13
london	13
osló	8
stockholm	8
helsinki	10
berlin	10
varsó	11
leningrád	6
moszkva	7
kijev	7
prága	11
bécs	13
róma	18
madrid	19
belgrád	12
bukarest	13
szófia	10
athén	16 fok.

/mti/ kf/ig bam olt
14.56 251083 0845

.-.

sb0055 4 150 mtib1065 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. október 25. - a környező országok határmenti körzetinek várható időjárása csütörtök reggelig:

ausztria:

-----
tulnyomóan napos idő, csapadék nem várható, reggel pára, köd. a hőmérséklet szerdán kora délután 11, 15, csütörtökön hajnalban -2, 3 fok.

csehszlovákia:

-----
csak átmeneti kisebb felhősödés valószínű, csapadék nem lesz. a hőmérséklet szerdán kora délután 10, 15, csütörtökön hajnalban -2, 3 fok.

szovjetunió:

-----
tulnyomóan felhős idő, csapadék nem várható. a hőmérséklet szerdán kora délután 10, 15, csütörtökön hajnalban -2, 3 fok.

románia:

-----
időnként kissé megnövekszik a felhőzet, de csapadék nem valószínű. a hőmérséklet szerdán kora délután 10, 15, csütörtökön hajnalban -2, 3 fok.

jugoszlávia:

-----
tulnyomóan napos idő várható, csapadék nélkül. a reggeli órákban köd. a hőmérséklet szerdán kora délután 11, 15, csütörtökön hajnalban -1, 4 fok. /mti/

kf/ig bam olt
15.03 251083 1041

.-.

sb0056 4 150 mtib1066 /közönségszolgálat/

piaci körkép - megjelent a sötötök

1983. október 25. - a hét elején a piacokon élénk a zöldség-gyümölcs forgalom. ehhez alapot ad az, hogy tartósan jó és választékos a burgonya, a vöröshagyma, a leveszöldségek, valamint a téli alma és körte, a szőlő kínálata.

a jelzések szerint a kedvező időjárás következtében - bár már csak kisebb mennyiségben - kapható még a piacokon szabadföldi paprika és paradicsom, de már növekszik az üvegházi paprika, paradicsom és uborka felhozatal is. a választékot bővíti a piros és a zöldparadicsom, valamint a cseresznyepaprika. bőséges a káposztafélék kínálata, s karfiolból is kielégítik az igényeket. változatlanul tart a másodvetésű cikkek, a fejessaláta, a hónaposretek, a csemege zöldség, a paraj és a sóska kínálata. megjelent a piacokon a naspolya és a sötötök.

a gyümölcsforgalomban választékos a téli alma és körte, valamint a szőlő kínálat. emelkedik a gesztenye, a héjas dió és a héjas mandula felhozatal. a szövetkezeti árudákban a citrom mellett továbbra is kapható a grape-fruit.

a piaci árak az idénynek és a felhozatalnak megfelelően alakulnak. a múlt hetihez képest néhány forinttal drágább lett a szabadszabadi paprika, a karfiol és a szőlő. a kedvező kínálat eredményeként csökkent a sárgarépa, a gyökér, a karalábé és a zeller ára. /mti/

kf/sa bam olt
15.06 251083 1341

-.-

sb0057 4 150 mtib1067

ülést tartott a szövetség elnöksége

1983. október 25. - a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa elnöksége keddi ülésén elemezte a skála-coop, a herbária és a voszk szövetkezeti közös vállalatok tevékenységét, s meghatározta működésük továbbfejlesztésével összefüggő feladatokat. amint megállapították, e vállalatok alapvetően megfelelően szolgálják a tagszövetkezetek tevékenységét, s hozzájárulnak a lakosság jó színvonalu áruellátásának biztosításához. új módszerek egész sorát alkalmazták a gyakorlatban, így a skála-coop a termelőkkel kialakított közvetlen kapcsolat révén - és más módon - az országos átlagnál nagyobb mértékben bővítette áruválasztékát, a herbária a gyógynövény-gyűjtés és -termeltetés fokozására több tagszövetkezettel együttműködési megállapodást kötött, a voszk pedig a tagvállalatai munkáját igen hasznosan segíti különféle ipari eszközök, gépek gyártásával, kölcsönzésével.

a feladatokról szólva az elnökség hangsúlyozta: különösen fontos a költségek csökkentése, s a forgalmazásnál az áru utjának rövidítése. a továbbiakban az eddiginél is jobban kell törekedni a vállalatok illetve a tagszövetkezetek együttműködésének kiszélesítésére. az elnökség állásfoglalása szerint a voszk érdekeltségét kettősség jellemzi, egyrészt önálló elkülönült gazdasági szervezetként érdekelt a nyereségben, másrészt a tagszövetkezetek érdekeit kell szolgálnia. az ellentmondást a kooperációs és integrációs kapcsolatok további építésével lehet felszámolni. /mti/

kg/kö/sa jf olt
15.11 251083 1513

-.-

sb0058 4 150 mtib1068 /közönségszolgálat/

miről ír a kertészet és szőlészet

1983. október 25. - fajta-javaslatokkal segíti a gyümölcsstermelőket a kertészet és szőlészet most megjelenő 43. száma, amely a mandula, a dió és a gesztenye telepítéséhez ad tanácsot, s felhívja a figyelmet arra, hogy az ültetésre a legkedvezőbb idő most, október végén, november elején van.

bemutat a lap egy új almafajtát, a gloster-t, amely kiváló termőképességű, s februárig, szabályozott légterű tárolóban májusig is eltartható. szaporítóanyaga a micsurin termelőszövetkezet dászentmiklósi faiskolájában kapható. ugyancsak tanácsot ad a lap a hulladékalma hasznosításához is.

ezekon kívül egyebek között az uborka hajtásáról, a szőlő trágyázásáról, a metélőhagyma termesztéséről, a muskátlitövek teleltetéséről olvashatnak az érdeklődők a lap legújabb számában. /mti/

kf/kö bam olt
15.12 251083 0848

-.-

sb0059 4 160 mtib1069

nyelvi laboratórium az ikarusban

1983. október 25. - korszerű nyelvi laboratóriumot adtak át kedden az ikarus székesfehérvári gyárában. az egyszerre husz hallgatót befogadó oktatókabinokban egyidejűleg két program szerint tanulhatnak, a tanár párhuzamosan foglalkozhat a kezdőkkel és a haladókkal, sőt két nyelv egyidejű oktatására is lehetőség van. a nyelvi laboratóriumot azért létesítették, mert a mind több országba szállító gyár külföldi szervizállomásain dolgozók részére nélkülözhetetlen az idegen nyelv ismerete. /mti/

dáv/fné/ig st olt
15.19 251083 0561

-.-

sb0060 4 130 mtib1070

a magyar vöröskereszt segítsége

1983. október 25. - befejeződött a magyar vöröskereszt országos ruhagyűjtési akciója, amelyet angola és mozambik népe megsegítésére hirdetett meg. a lakosság adakozókészsége és a vöröskereszt vezetőségek aktiv szervezőmunkája eredményeként a vártnál lényegesen több ruha gyűlt össze. a napokban már utnak indítják mozambikba az első 20 tonnás szállítmányt. hasonló nagyságu küldeményt juttatnak majd angolába is. /mti/
me/mi/kö -ár olt
15.59 251083 0482

--

sb0061 4 130 mtib2001

szolidaritási nap kunhegyesen

1983. október 25. - a fegyverkezési hajsza elleni harc jegyében szolidaritási napot rendezett kedden kunhegyesen a kisz szolnok járási és kunhegyesi nagyközségi bizottsága. a 15 településről összesereglett többszáz fiatal részvételével nagygyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak az amerikai rakéták tervezett nyugat-európai telepítése ellen, s kifejezték szolidaritásukat az amerikai rakétatelepítés ellen, a békéért küzdő erőkkel. /mti/

end/kné/sa st olt
16.00 251083 0502

--

sb0062 4 130 mtib2002 /közönségszolgálat/

könyvbemutató

1983. október 25. - a szobanövények kedvelőit várja könyvbemutatóra október 27-én, csütörtökön a könyvértékesítő vállalat a népköztársaság utja 16. szám alatti könyvesboltjába.

„a szobanövények kiválasztása, nevelése, gondozása, és színes képei,, című könyv szemléltetéssel egybekötött bemutatóján sulyok mária - a könyv egyik írója - és lelkes lajos, a szerkesztő találkozik az olvasókkal, délután 4 órától. /mti/

jk/mi/sa -ár olt
16.01 251083 0469

--

sb0063 4 150 mtib2003

a szocialista országok ásvány- és kőzettani szimpóziuma miskolcon

1983. október 25. - a miskolci nehézipari műszaki egyetemen kedden délután megkezdődött a szocialista országok földtudományi egyesülésének tanácskozása. a csaknem 300 résztvevő megvitatta az ásvány- és kőzettani kutatások legújabb eredményeit. a szovjetunió, az ndk, csehszlovákia, lengyelország és magyarország szakemberei előadásokat tartanak az ásványok és kőzetek szerkezeti és fizikai tulajdonságairól, a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásáról. /mti/

tre/tné/kö ká olt
16.14 251083 0561

--

1983.10.25.

sb0064 4 180 mtib2004 /közönségszolgálat/

a főinform jelenti

1983. október 25. - megváltozott a forgalmi rend a xiii. kerületi tutaj utcában, a rajk lászló és a hegedüs gyula utca között. a tutaj utca egyirányu lett a rajk lászló utca felől, így az utcába csak a rajk lászló utcából lehet bekanyarodni. a változásra jelzőtáblák és utburkolati jelek figyelmeztetnek.

a vii. kerületi majakovszkij utcában, az izabella utca kereszteződésénél felbontották a dózsa györgy ut felé vezető forgalmi sávot. az utlezárás várhatóan november 15-ig tart.

autóbusz helyettesíti október 27-29. között hajnali 1.10 és 4 óra között a 28-as éjszakai villamost az orczy tértől a józsef körutig. /mti/

jk/sa -ár hgy
16.58 251083 0683

--

sb0065 4 150 mtib2005

aluminiumipari unido-tanfolyam budapesten

1983. október 25. - az unido, a fejlődő országok iparosítását elősegítő ensz-szervezet megbízásából és a magyar kereskedelmi kamara támogatásával a magyar aluminiumipari tröszt fővállalkozó-tervező és kutató központja, valamint az aluterv-fki szervezésében budapesten öthetes aluminiumipari szakmai továbbképző tanfolyam kezdődött. ez a második aluminiumipari unido-tanfolyam, amelyet magyarországon tartanak. ezúttal 11 fejlődő ország szakértői jöttek el budapestre, hogy elsajátítsák a bauxit-feldolgozás, az energiatakarékos termelés és a környezetvédelem legújabb műszaki és tudományos eredményeit, gyakorlati tapasztalatait. /mti/

sb/sa jf hgy
17.02 251083 0709

--

1983.10.25.

sb0066 4 180 mtib2010 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. október 25. - a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

csendes őszi idő

várható időjárás szerda estig:

-----
a változóan felhős ég mellett hosszabb-rövidebb időre kisüt a nap. csapadéokra nem kell számítani. a légmozgás mérsékelt marad.

a kora délutáni hőmérséklet 10, 15 fok között alakul. /mti/

sa hgy
17.35 251083 0432

--

sb0067 4 130 mtib2011

megkezdődött a körzeti megbizottak.. /3. rész/

1983. október 25. - a küldöttek egyebek között szóltak élet- és munkakörülményeikről, a szolgálat technikai feltételeinek korszerűsítéséről. hangsúlyozták, hogy a helyi vezető testületekkel és a lakossággal az évek során jó munkakapcsolatot építettek ki. különösen a bűnmegelőző és felderítő munkában jelentős az a társadalmi segítség, amelyet a körzeti megbizottaknak nyújtanak.

a felszólalók hangoztatták, hogy ezt a bizalmat a megbizottak a településeken eltöltött évek alatt odaadó munkával, példamutató magatartással érdemelték ki. a lakosság számos esetben kéri és elfogadja tanácsaikat: tudják, hogy a szolgálatot teljesítő rendőr és az állampolgárok, a falu, a körzet közösségének érdeke azonos. szerdán további hozzászólásokkal folytatódik a tanácskozás. /mti/

és/gg/ár/gw hgy

17.42 251083 0855

--

sb0068 4 160 mtib2012

idegenforgalom tartaléka: a falusi turizmus

1983. október 25. - idegenforgalmunk fejlesztésének gazdag tartaléka a falusi turizmus fellendítése - hangsúlyozták az új üdültetési módszerről kedden pécsen tartott tanácskozáson. a szervezési és vezetési tudományos társaság idegenforgalmi szakosztályának ankétján a megye szakemberei a falusi turizmus tapasztalatairól szólva elmondták, hogy baranyában a mecsek-tourist által szervezett és az ibusz belföldi programajánlatában is szereplő üdültetési formát az idén már külföldiek is igénybe vették. a hajdan népszerű, de napjainkra már szinte feledésbe vesztett falusi turizmus felélesztésére a várostervezési intézet felmérése csaknem háromszáz hazai községet talált alkalmasnak, s a fekvésük, építészetük, műemlékeik vagy népművészeti értékeik révén kiemelkedő falvak minden tizedike baranyában található. a megyei idegenforgalmi hivatal az ibusz pécsi igazgatóságával összefogva először két éve a mecsek hegyei közt fekvő magyarherтелен, az idén pedig pécsváradon és zengővárkonyban teremtette meg a vidéki élet megismerésére vágyók olcsó és nyugodt pihenésének feltételeit, s ezekben a községekben ma már egyszerre félszáz vendéget fogadhatnak a falusi házigazdák. legnagyobb nemzetiségi megyénk idegenforgalmi vonzerővel bíró településeinek többségében német illetve délszláv ajku lakosok is élnek, akiknek tolmácsra sincs szükségük a németül vagy horvátul tudó vendég szíveslátásához. a szabad szálláshelyek idegenforgalmi hasznosítása elősegítheti hazánk eddig ismeretlennek számító szép tájainak bevonását a turizmusba, enyhíthet a forgalmas üdülőhelyek zsúfoltságán és kiegészítő jövedelemhez juttatja a falusi vendéglátó gazdákat; még a népesség elvándorlását is csökkentheti - hangoztatták a pécsi tanácskozáson. a hazafias népfront országos tanácsának felhívása nyomán a jövőben a megyei népfront-bizottságok is elősegítik a falusi turizmus szervezését. /mti/

kász/bné/sa kz hgy
17.43 . 251083 1956

-.-

sb0069 4 160 mtib2013

bucsu ranódy Lászlótól

1983. október 25. - családja, barátai, pályatársai, tisztelői mély részvétellel kísérték utolsó útjára ranódy László kossuth-díjas filmrendezőt, kiváló és érdemes művészt kedden a farkasréti temetőben.

ranódy László keresztyur dezső akadémikus, a művelődési minisztérium filmfőigazgatósága, a magyar filmgyártó vállalat, a magyar film- és tévé-művészek szövetsége, a művészeti szakszervezetek szövetsége, valamint a barátok, pályatársak nevében búcsuzott a magyar filmművészet kiemelkedő személyiségétől. beszédében szólt arról, hogy ranódy László már fiatal korában elkötelezte magát a filmművészet iránt. doktori disszertációja - amelyet a közigazgatás és a magyar film címmel írt meg - is ezt jelezte. emlékeztetett arra, hogy ranódy alkotóként is csak olyasmire vállalkozott, amivel azonosulni tudott, aminek teljes hitelt adott lelkiismerete, ízlése, erkölcsisége. életútjáról szólva utalt arra, hogy jelentős munkát végzett a felszabadulás után előbb a sarló film vezetőjeként, majd 1948-tól a mafilm rendezőjeként. több filmje irodalmi alapanyag nyomán született, szívesen vállalkozott klasszikusok műveinek megfilmesítésére. ranódy László tudta, hogy a film éppen olyan közös műalkotás, mint egy-egy színházi vagy zenei produkció: a rendező a karmester, aki megválasztja a művet, egyetértésre bírja a vállalkozás résztvevőit, összehangolja egyéni képességeiket. ugyanakkor azt is tudta, hogy ebben az együttműködésben az írónak nemcsak az a szerepe, hogy megírja a párbeszédet, hanem sokkal inkább az, hogy tükröt tartson a társadalomnak, hogy látomássá fokozza a valóság elemeit.

ranódy László sírjánál moór marianna színművésznő zay László újságíró emlékező szavait tolmácsolta. a gyászszertartást követően az örök nyugalomra helyezett ranódy László sírját elborították a kegyelet, a tisztelet virágai. /mti/

ri/gg/gw hgy

17.52 251083 1884

-.-

sb0070 4 130 mtib2014

a szigetvári városi tanács vb-ülése - százzal több lakás 1985-ig

1983. október 25. - szigetvárott megteremtették a középtávu módosított lakásépítési tervben szereplő magánérs építkezések telekellátásának feltételeit, s a tervidőszak végéig a magánépítkezések arányának növekedése révén a tervezettnél százzal több - összesen öt és félszáz - lakással gyarapodik a város. többek között erről számoltak be a baranyai város tanácsának végrehajtó bizottsága kedden tartott ülésén.

a magánépítkezések fellendülését tapasztalva az eredeti lakásépítési terv módosításakor lemondtak harminc tanácsi lakás megépítéséről, s tizmillió forintot átcsoportosítottak területelőkészítésre és közművesítésre. szigetvárott és környékén eddig másfélszáz új családi ház illetve lakás felépítésére alkalmas telket alakítottak ki, s ezek többségének beépítése már folyik. ezen felül rendelkezésre áll száz, eddig még nem értékesített házhely, ami kellő tartalékot jelent a magánérs építkezésekhez. az eddigi építési engedélyek hárommegyedét típus- illetve ajánlott tervek adaptációjára adták ki, s ez meggyorsította az engedélyezési eljárást. a testület ülésén hangsúlyozták, hogy a történelmi belvárosban és a főutvonalak mentén színvonalas egyedi tervek alapján kell építkezni, s központi intézkedéseket szorgalmaztak az építőanyag-ellátás javítására. /mti/
kász/bné/kő st hgy
17.56 251083 1378

-.-

sb0071 4 150 mtib2015

ülést tartott a magyar kereskedelmi kamara elnöksége

1983. október 25. - az idei gazdálkodás tapasztalatait, az 1984. évi tervezési irányelveket, valamint a hosszutávu társadalmi-gazdasági fejlődés főbb irányait vitatta meg a magyar kereskedelmi kamara elnöksége keddi ülésén. az ülésen részt vett marjai józsef miniszterelnök-helyettes és hoós jános, az országos tervehivatal államtitkára.

az ülésen felszólaló vállalati vezetők a gazdálkodás idei tapasztalatait elemezve megállapították: a várt kibontakozást sok esetben a szükséges bizonyuló termelési tényezők akadályozták. egyebek között gondot okozott a munkaerő-helyzet alakulása, elégtelennek bizonyult az ösztönzés.

M

az elnökség az 1984. évi tervcélokat és a szabályozórendszer várható változásait tárgyalva rámutatott: jövőre a vállalati gazdálkodás rendszerében lényeges módosulás nem várható. elengedhetetlen viszont a teljesítmények erőteljes ösztönzése azokon a területeken - elsősorban a közvetlen termelés vonalán -, amelyek kiemelt szerepet vállalnak a tervfeladatok megvalósításában. azoknál a vállalatoknál, amelyek nagy exportmegrendeléseknek tesznek eleget, és szerepük a belföldi ellátásban is nagy, a gazdálkodási feltételeket jobban összhangba kell hozni a teljesítményekkel. a kereskedelmi kamara elnökségének az a meggyőződése, hogy a gazdaságirányítási szabályozórendszer egészében prioritást kell kapnia annak a szemléletnek, amely elsődlegesnek tekinti a gazdálkodó egységek hatékony működéséhez szükséges feltételek biztosítását. /mti/

pf/kő jf hgy
18.09 251083 1553

-.-

sb0001 1 130 mtib2016

kádár jános vezetésével magyar párt-és kormányküldöttség utazott Lengyelországba

1983. október 25. - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára vezetésével a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának, a lengyel népköztársaság államtanácsának és minisztertanácsának meghívására hivatalos, baráti látogatásra magyar párt- és kormányküldöttség utazott kedden varsóba. a küldöttség tagja: havasi ferenc, a központi bizottság titkára, sarlós istván, a minisztertanács elnökhelyettese, a politikai bizottság tagjai, szürös mátyás, a központi bizottság titkára és garamvölgyi józsef a magyar népköztársaság varsói nagykövete, aki a lengyel fővárosban csatlakozik a küldöttséghez.

a küldöttség kíséretében van roska istván külügyminiszter-helyettes, kótai géza, a központi bizottság külügyi osztályának helyettes vezetője, karvalics lászló, a központi bizottság agitációs és propaganda osztályának helyettes vezetője és benkő józsef, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának főosztályvezetője.

a párt- és kormányküldöttség bucsuztatására a keleti pályaudvaron megjelent lázár györgy, a minisztertanács elnöke, aczél györgy, korom mihály, németh károly, óvári miklós a központi bizottság titkárai, a politikai bizottság tagjai, horváth istván belügyminiszter, püllai árpád közlekedési miniszter, várkonyi péter külügyminiszter, a központi bizottság tagjai és horn gyula, a kb külügyi osztályának vezetője.

M

jelen volt andrzej zabinski a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

t of- fr/gw hgy

20.28 251083 1614

..-

sb0002 4 180 mtib2020

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. október 25.

- sb0001 több mint kétszáz nagyüzem ... /1. rész/
- sb0002 több mint kétszáz nagyüzem ... /2. rész/
- sb0003 szakfelügyelők tapasztalatai a fővárosban /1. rész/
- sb0004 szakfelügyelők tapasztalatai a fővárosban /2. rész/
- sb0005 a falusi üdülés elterjesztéséért
- sb0006 magyar vendéglátóipari gépek sikere párizsban
- sb0007 pályázat a felsőtagozatos általános iskolásoknak
- sb0008 felhívás kisdobosokhoz
- sb0009 butorexport nagykanizsáról
- sb0010 emléktábla zalai tóth jánosnak
- sb0011 juhfejőgépek a taurinából
- sb0012 élő múzeum a mecsekalján
- sb0013 több mint huszezer lakás
- sb0014 hazai növényvédőszer adalékok
- sb0015 miniatűr könyvritkaságok
- sb0016 nyujtják a nagyszüretet tokaj-hegyalján
- sb0017 könyv gyula multjáról
- sb0018 elmarad a bemutató
- sb0019 mhsz delegáció utazott varsóban
- sb0020 próbajáték
- sb0021 életmentőt tüntettek ki
- sb0022 lengyel testvérmegyei küldöttség ...
- sb0023 barátságvonat északról
- sb0024 halálos balesetek
- sb0025 építőgép kölcsönző volt ...
- sb0026 cukorrépa-pályaudvar orosházán
- sb0027 megkezdődött a körzeti ... /1. rész/
- sb0028 megkezdődött a körzeti ... /2. rész/
- sb0029 ifjúságpolitikai konferencia
- sb0030 időjárásjelentés
- sb0031 konferencia a hulladékok hasznosításáról
- sb0032 gyermekruhák a szovjetunióba
- sb0033 bemutató a korona pódiumon
- sb0034 századok kőművei - ...

- sb0035 kórházi klub - betegeknek
- sb0036 később kezdődnek az előadások
- sb0037 fogyasztók a reklámról
- sb0038 kiállítás győrről
- sb0039 milan veres bucsulátogatása
- sb0040 125 éves a szajol-csaba-...
/folyt. köv./
- gw/mz
- 20.58 251083 1593

..-

sb0003 4 180 mtib2021

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2. rész/

- sb0041 budapesti pártdelegáció utazott berlinbe
- sb0042 számítástechnika általános iskolában is
- sb0043 üdvözlő távirat /ausztria/
- sb0044 politikai könyvnapok /1. rész/
- sb0045 politikai könyvnapok /2. rész/
- sb0046 új nagykövet hollandiában
- sb0047 alkatrészkiállítás és ötletbörze
- sb0048 tragikus közlekedési balesetek
- sb0049 software ,84 - kiállítási előzetes /1. rész/
- sb0050 software ,84 - kiállítási előzetes /2. rész/
- sb0051 gyermekrajz-kiállítás a takarékoságról
- sb0052 autó-sorszámok
- sb0053 növényvédelmi előrejelzés - pocokveszély
- sb0054 az európai nagyvárosok hőmérséklete
- sb0055 a környező országok időjárása
- sb0056 piaci körkép - megjelent a sütőtök
- sb0057 ülést tartott a szövetség elnöksége
- sb0058 miről ír a kertészet és szőlészet?
- sb0059 nyelvi laboratórium az ikerbusban
- sb0060 a magyar vöröskereszt segítése
- sb0061 szolidaritási nap kunhegyesen
- sb0062 könyvbemutató
- sb0063 a szocialista országok ásvány- és kőzettani szimpoziuma
- sb0064 a főinform jelenti
- sb0065 alumíniumipari unido-tanfolyam budapesten
- sb0066 időjárásjelentés
- sb0067 megkezdődött a körzeti ... /3. rész/
- sb0068 idegenforgalom tartaléka: falusi turizmus
- sb0069 bucsu ranódy lászlótól
- sb0070 a szigetvári városi tanács vb ülése
- sb0071 ülést tartott a mkk

bel

- 50 -

1983.10.25.

sb0072 kádár jános vezetésével párt- és kormányküld. utazott
sb0073 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0074 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztették: fehér péter, oltványi ottó,
                  izsák erika, halasi györgy.
                  - v é g e -

/mti/
gw
21.08

251083 1692

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. október 26.

bel

s z e r d a
-----

sb0001 4 160 mtib1001

az 1983. évi érettségi vizsgák tanulságai - mérlegben a fakultáció /1. rész/

1983. október 26. - az érettségi vizsgákon idén is érvényesültek az oktatási-nevelési tervekben megfogalmazott követelmények, s teljesítésük általában eredményesnek mondható, az elmélet és a gyakorlat közelebb került egymáshoz - állapítja meg az a jelentés, amelyet a fővárosi tanács középfoku nevelési- és oktatási osztálya készített, összegezve az iskolák és az érettségi elnökök tapasztalatait az 1983. évi vizsgákról.

az oktatási intézmények döntő többségében gondoskodtak arról, hogy a tanulók nyugodt, közvetlen légkörben vizsgázhassanak, s szinte valamennyi jelölt fegyelmezetten, a helyzethez illő komolysággal adott számot tudásáról. az érettségi elnökök és az igazgatók az egyes tantárgyaknál tapasztalt felkészültségbeli hiányosságokat gyakran a nem megfelelő tárgyi feltételekre - a tanterv, a tankönyvek, a munkafüzetek fogyatékoságaira - vezették vissza. sok esetben bírálták az írásbeli és a szóbeli tételket, tételsorokat is.

az 1983-as érettségiken az új gimnáziumi oktatási-nevelési terv és az új vizsgaszabályzat is megmértetett. a tapasztalatok szerint az új tantervek szelleme érzékelhető volt a vizsgákon, a végzős diákok teljesítménye a nehézségek - az új tanterv, a fakultáció és az ötnapos tanítási hét bevezetése, az új tankönyvek vagy ezek hiánya - ellenére sem volt rosszabb a tavalyinál. eredményesen érettségiztek